

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 317/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. júna 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpenej spoločnosťou PUKAJ, advokátska kancelária s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 1661, Dolný Kubín, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Tomáš Pukaj, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 7/2017 a jeho uznesením sp. zn. 2 Nt 7/2017 zo 14. januára 2020 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2020 a jeho uznesením č. k. 1 Tos 26/2020-110 z 12. marca 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj porušenia čl. 12 ods. 1 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 7/2017 a jeho uznesením sp. zn. 2 Nt 7/2017 zo 14. januára 2020 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2020 a jeho uznesením č. k. 1 Tos 26/2020-110 z 12. marca 2020 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplynulo, že okresný súd v trestnej veci vedenej proti sťažovateľke ako obvinenej rozhodol trestným rozkazom sp. zn. 9 T 9/2015 z 29. apríla 2015 (ďalej len „trestný rozkaz“) a uznal sťažovateľku vinnou z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 zákona č. 300/2005 Trestný zákon v znení neskorších predpisov, za čo jej uložil trest povinnej práce vo výmere 100 hodín a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo akéhokoľvek druhu v trvaní 18 mesiacov (ďalej len „trestné konanie“).

2.1 Trestný rozkaz bol sťažovateľke doručený, podľa doručenky založenej v spise aj podľa vyjadrenia pošty, do jej vlastných rúk 7. mája 2015. Dňa 18. mája 2015 podala sťažovateľka proti trestnému rozkazu odpor, ktorý okresný súd uznesením č. k. 9 T 9/2015-85 z 24. júna 2015 odmietol ako podaný oneskorene, pričom uviedol, že trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 16. mája 2015. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú krajský súd uznesením č. k. 3 Tos 103/2015-101 z 5. augusta 2015 ako nedôvodnú zamietol. V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd konštatoval, že podľa doručenky pripojenej k trestnému rozkazu na č. l. 78 sťažovateľka svojím podpisom potvrdila, že tento prevzala do vlastných rúk 7. mája 2015, a preto nie je

podstatné, ako bolo prevzatie evidované na internete. Krajský súd zhrnul, že posledný deň na podanie odporu bol 15. mája 2015 a keďže sťažovateľka podala odpor 18. mája 2015, podala ho oneskorene.

2.2 Dňa 2. júna 2017 podala sťažovateľka ako odsúdená okresnému súdu návrh na povolenie obnovy konania (ďalej len „návrh“) v trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 9 T 9/2015. Svoj návrh odôvodnila tým, že po právoplatnosti trestného rozkazu sa objavili nové skutočnosti, ktoré by mohli odôvodniť iné rozhodnutie o vine, pričom uviedla, že trestný rozkaz doručovaný jej prostredníctvom poštového doručovateľa do vlastných rúk prevzala 7. mája 2015 jej matka, hoci nemala žiadne splnomocnenie na preberanie zásielok adresovaných sťažovateľke do vlastných rúk. Sťažovateľka v návrhu tvrdila, že keďže existencia takého splnomocnenia nebola v priebehu celého konania preukázaná, nebol jej ako odsúdenej trestný rozkaz doručený zákonným spôsobom. Vzhľadom na uvedené je sťažovateľka presvedčená, keďže sa o obsahu zásielky, ktorú jej matka odovzdala, dozvedela až 11. mája 2015, že odpor podala v zákonnej lehote a trestný rozkaz tak právoplatnosť nenadobudol.

2.3 Okresný súd namietaným uznesením návrh sťažovateľky zamietol podľa § 399 ods. 2 zákona č. 301/2005 Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pretože nezistil podmienky obnovy trestného konania podľa § 394 Trestného poriadku.

2.4 Sťažovateľka podala proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť, ktorú krajský súd namietaným uznesením doručeným sťažovateľke 12. marca 2020 ako nedôvodnú zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

3. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti prezentuje tvrdenie, že v predmetnom konaní boli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania, a namieta, že závery, ku ktorým všeobecné súdy dospeli, boli do takej miery zjavne neopodstatnené a arbitrárne, že v dôsledku nich došlo k porušeniu jej v bode 1 označených práv.

3.1 Sťažovateľka je toho názoru, že namietané rozhodnutia *„sú nepreskúmateľné, ako aj popierajúce zákon“*, pretože súdy sa nevysporiadali so zásadným tvrdením sťažovateľky, že trestný rozkaz jej nebol riadne doručený, keďže ho prevzala neoprávnená osoba. Sťažovateľka uvádza, že skutočnosť, že trestný rozkaz prevzala jej matka,

nepochybne preukázala výpoveď matky na pojednávaní konanom 13. apríla 2017 v inej trestnej veci sťažovateľky, ako aj čestné vyhlásenie poštovej doručovateľky. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti tvrdí, že súdy túto skutočnosť preukázanú až po právoplatnosti trestného rozkazu úplne odignorovali a považuje ju za spôsobilú zmeniť rozhodnutie o jej vine.

3.2 Sťažovateľka okresnému súdu taktiež vytkla, že svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že neuviedla žiadne skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu, alebo pomerom sťažovateľky, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Sťažovateľka za pochybenie považuje aj skutočnosť, že krajský súd sa s týmto názorom okresného súdu stotožnil.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol, že okresný súd a krajský súd svojím postupom a napadnutými uzneseniami porušili jej základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 12 ods. 1 ústavy, aby zrušil namietané uznesenie okresného súdu a namietané uznesenie krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

7.1 Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

7.2 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

8.1 Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

13. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy a zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 7/2017 a jeho uznesením sp. zn. 2 Nt 7/2017 zo 14. januára 2020 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 26/2020 a jeho uznesením sp. zn. 1 Tos 26/2020 z 12. marca 2020. K porušeniu označených práv sťažovateľky malo dôjsť v dôsledku toho, že okresný súd nevykonal sťažovateľkou navrhované doplnenie dokazovania (výsluch matky sťažovateľky), zamietol návrh sťažovateľky na povolenie obnovy konania a následne krajský súd zamietol jej sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu. Sťažovateľka vo svojej argumentácii poukázala predovšetkým na tú skutočnosť, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia plne stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu, čo považuje za nesprávne a porušujúce označené základné práva.

III.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru uznesením okresného súdu

14. Ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že na rozhodnutie o tej časti ústavnej sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie označených práv sťažovateľky smeruje proti uzneseniu okresného súdu, nie je daná právomoc ústavného súdu.

15. Systém ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01).

16. Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bol zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania (§ 185 a nasl. v spojení s § 402 ods. 3), poskytuje priestor na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho prvostupňového všeobecného súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí nadriadenému orgánu, v tomto prípade krajskému súdu.

17. Sťažovateľka disponovala možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení okresného súdu v rámci sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu. Ochranu jej právam zaručeným ústavou bol teda oprávnený a zároveň povinný poskytnúť druhostupňový súd. Treba tiež dodať, že sťažovateľka právo podať sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu aj využila a krajský súd o nej riadne rozhodol. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľky uplatnené proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 Nt 7/2017 zo 14. januára 2020. Ústavný súd preto rozhodol

o odmietnutí tejto časti ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu

18. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

19. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru patrí právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

20. Súčasťou obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

21. V súlade s uvedeným je teda povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (m. m. III. ÚS 328/05, III. ÚS 116/06). Z uvedeného však nevyplýva záruka vydania rozhodnutia v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. záruka úspechu v konaní pred všeobecným súdom.

22. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie krajského súdu za ústavne udržateľné a akceptovateľné z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatnila. V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné poukázať na to, že v súlade so svojou konštantnou judikatúrou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09).

23. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu vychádzal aj z obsahu uznesenia okresného súdu v predmetnom konaní v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a druhostupňového súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania z hľadiska predmetu

konania tvoria jeden celok. Taktiež v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59 – 60). Uvedené závery zahŕňajú aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového súdu, ako aj druhostupňového súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

24. Po dôkladnom oboznámení sa s obsahom uznesenia okresného súdu, ktorým zamietol návrh sťažovateľky na povolenie obnovy konania, ako aj s obsahom uznesenia krajského súdu, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu okresného súdu, ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky v tejto časti je zjavne neopodstatnená.

24.1 Okresný súd v namietanom uznesení uviedol, že v konaní o povolení obnovy konania v zásade neplatí revízny princíp, ale jeho účelom je odstránenie nedostatkov spočívajúcich v skutkových zisteniach. Toto konanie sa obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Ďalej okresný súd zrozumiteľne vysvetlil, že skutočnosťou súdu skôr neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi. Dôkazom súdu skôr neznámym sa rozumie najmä taký dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní vôbec, prípadne s iným obsahom. V konaní o povolení obnovy konania nie je možné preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia vydaného v pôvodnom konaní.

24.2 Ústavný súd v súvislosti s predloženou argumentáciou sťažovateľky na tomto mieste poukazuje najmä na tú časť odôvodnenia uznesenia okresného súdu, ktorú považuje za relevantnú:

«Pokiaľ obhajca na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.01.2020 žiadal doplniť dokazovanie o osobný výsluch matky odsúdenej, ktorá mala podľa tvrdenia obhajoby prevziať trestný rozkaz, súd jeho návrh podľa §§ 295 ods. 2 a 272 ods. 3 Tr. por. odmietol,

nakoľko je nesporné, že odsúdená sa v pozícii obvinenej ku skutku pri výsluchu dňa 05.01.2015 priznala a oľutovala ho a z vyjadrenia vedúcej pošty - [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (č. l. 84) zo dňa 27.05.2015 jednoznačne vyplýva, že „zásielka UU613958636SK (totožné označenie zásielky podľa podacieho hárku na č. l. 81) bola doručená doručovateľkou pošty [REDAKOVANÉ] dňa 07.05.2015. Dátum a podpis adresáta je uvedený aj na doručenke. Na Pošte [REDAKOVANÉ] z dôvodu neskorého príchodu kurzu ráno, sa doručovatelia nevracajú v deň doručovania na poštu vyúčtovať. Vyúčtovanie zásielok prebieha až na ďalší pracovný deň, ráno, pred odchodom na pochôdzku. Týmto dochádza k nezrovnalosti v údajoch o sledovaní pohybu zásielky na internete. Ďalší pracovný deň po 7.5.2015 bol 11.5.2015. Uvedené údaje na doručenke sú správne.“ S poukazom na uvedené súd má za to, že [REDAKOVANÉ] prevzala trestný rozkaz Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn. 9T/9/2015 dňa 7.5.2015 do vlastných rúk.»

24.3 Vzhľadom na uvedené okresný súd v závere skonštatoval, že žiadne nové dôkazy súdu predložené neboli, a keďže nezistil podmienky obnovy trestného konania podľa § 394 Trestného poriadku, návrh sťažovateľky zamietol.

25. V odôvodnení namietaného uznesenia krajský súd po preskúmaní sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu uviedol, že „obsahuje všetky zákonom stanovené kritériá z hľadiska jeho formy a obsahu. Uznesenie je presvedčivé, zrozumiteľné a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Nadriadený súd si osvojuje dôvody napadnutého uznesenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať...“.

26. Krajský súd k podstate návrhu na povolenie obnovy konania (sťažovateľkou tvrdené nedoručenie trestného rozkazu zákonom predpísaným spôsobom, pozn.) poukázal na odôvodnenie sťažnosťou napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa a uzavrel, že argumenty sťažovateľky „nie sú spôsobilé zvrátiť stavu veci a zákonu zodpovedajúci výrok uznesenia súdu prvého stupňa napadnutý sťažnosťou... keď v podstate sa len opakujú dôvody návrhu na povolenie obnovy konania“.

27. K argumentácii okresného súdu týkajúcej sa nesplnenia podmienok obnovy trestného konania krajský súd doplnil, že reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu v konaní o obnove konania neznamená, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktorá sa domáha obnovy konania.

27.1 Krajský súd ďalej zdôraznil, že jedným zo základných prvkov vlády práva je princíp právnej istoty, ktorý okrem iného vyžaduje, aby v prípade, keď súdy rozhodnú vo veci s konečnou platnosťou, ich rozhodnutie nebolo viac spochybňované. Krajský súd uviedol, že tento princíp neumožňuje stranám konania, aby sa dožadovali obnovy konania iba z dôvodu opätovného prejednania a nového rozhodnutia vo veci, pretože samotná možnosť existencie dvoch názorov na vec nie je dôvodom pre opätovné preskúmanie veci. Krajský súd správne uzavrel, že odklon od princípu právnej istoty je odôvodnený iba v prípadoch, keď sa vyskytnú okolnosti podstatného a naliehavého charakteru, čo ale nebol sťažovateľkin prípad.

28. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ktorá je plne aplikovateľná i po zmene právnej úpravy, o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

29. Úloha ústavného súdu sa pri preskúmaní ústavnej sťažnosti obmedzila len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, resp. keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania.

30. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, z akých dôvodov sa stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu a prečo nepovažoval námietky sťažovateľky uplatnené v jej sťažnosti za relevantné. Krajský súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne vysvetlil, prečo považoval uznesenie okresného súdu za správne a z akých dôvodov neboli splnené podmienky obnovy trestného konania.

31. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že krajský súd stotožnením sa s odôvodnením uznesenia okresného súdu zreteľne vysvetlil, že návrh na doplnenie dokazovania o osobný výsluch matky sťažovateľky bol odmietnutý z dôvodu, že tento dôkaz by nemal vplyv na iné rozhodnutie o vine (sťažovateľka sa ku skutku sama priznala) a ani by sa ním nepodarilo preukázať, že by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom sťažovateľky ako odsúdenej, prípadne že by uložený druh trestu bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Práve tieto skutočnosti sú pritom rozhodujúce pri rozhodovaní o návrhu na povolenie obnovy trestného konania v okolnostiach prejednávanej veci, pričom zo strany sťažovateľky absentuje pregnantné vysvetlenie, aký reálny dopad by mal prípadný nový dôkaz práve na už uvedené skutočnosti (vyjadrené vo výroku o vine a treste trestného rozkazu).

32. Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, ústavný súd konštatuje, že argumentácia krajského súdu v spojení s argumentáciou okresného súdu sa javí v danej veci ako dostatočná a presvedčivá a nenesie známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti. Len skutočnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor, sama osebe nemôže odôvodňovať porušenie označených práv. Je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti len pokračuje v tej istej argumentácii, ktorú už uviedla v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, pričom nedokázala spochybnit' žiadny zo záverov, na ktorých krajský súd založil napadnuté uznesenie. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a napadnutým uznesením krajského súdu.

33. Z uvedených dôvodov treba túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky považovať za zjavne neopodstatnenú a ako takú ju ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní.

III.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 14 dohovoru uznesením krajského súdu

34. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, resp. porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, tieto podľa názoru ústavného súdu nemajú žiadnu relevanciu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu. Navyše, z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

35. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti a čo aj relevantne odôvodňuje právnymi argumentmi. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania platí najmä v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené zvoleným advokátom.

36. Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľka, riadne zastúpená advokátom, neuvádza žiadne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu označených práv, a svoje tvrdenia ústavnoprávne nijako neodôvodňuje. V podanej ústavnej sťažnosti absentuje právne relevantná argumentácia obsahujúca tvrdenia o porušení základného práva

sťažovateľky na osobnú slobodu namietaným uznesením krajského súdu, pričom rovnaký záver platí, aj čo sa týka namietaného porušenia zákazu diskriminácie.

36.1 Ústavný súd v tomto ohľade dopĺňa, že napriek skutočnosti, že už rozvedené formálne nedostatky sú svojou povahou odstrániteľné, nepristúpil k využitiu fakultatívnej právomoci v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže by ani takýto postup zjavne nemohol privodiť prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie v zmysle § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde.

37. Vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť v tejto časti treba odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

III.4 K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 1 ústavy

38. O čl. 12 ods. 1 ústavy ústavný súd stabilne judikuje, že tieto ustanovenia súhrne vyjadrujú podstatu základných práv a sú to ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom pôsobiacim v normotvornej činnosti všetkých stupňov. Vzhľadom na tieto znaky nemôžu byť zásadne priamo aplikovateľné v individuálnych záležitostiach (I. ÚS 59/97, II. ÚS 85/07), a preto ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní.

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu